Julia Gerdner
julia.gerdner@slav.su.se
The Department of Slavic and Baltic Studies,
Finnish, Dutch and German

2025-06-10

Resurrecting through Language

Linguistic conversion in contemporary Ukrainian poetry

Stockholms universitet

3.1 *Podal'she ot raya:* Ambivalent hybridity

тебя еще не было
они уже говорили
они уже все сказали
понаставили запятых

you did not exist yet
they have already spoken
they have already said everything
and placed plenty of commas

ты все не приходил
не возглашал не проповедовал
не был ни словом ни голосом
не происходил

you did not come
did not proclaim, did not preach
were neither word nor voice
did not become

тебя еще нет
они уже все предрекли
они уже напророчили
понаставили фигур умолчания
и вознеслись

you are not yet
they have already predicted it all
they have already prophesied
they placed figures of silence
and ascended

ты же все не родишься
никак не начнешься

you still have not been born
unable to begin

Stockholms universitet

а когда пришел черед быть убиенным
стали все вокруг говорить по-литовски
стали обращаться ко мне Янукас
стали призывать мя в родную землю

я им боже мой говорил я не литовец
я им боже мой говорил это на идиш
я им боже мой говорил это на русском
я им боже мой говорил на украинском

там где Кальмиус впадает в Неман
плачет дитятко во костеле

and when it came my turn to be killed
everyone started to speak Lithuanian
everyone started to call me Yanukas
summoned me hither to their native land

my god I said I am not Lithuanian
my god I told them I said it in Yiddish
my god I told them I said it in Russian
my god I said to them in Ukrainian

there where the Kalmius flows into the Neman
a child is crying in a church

Translated by Amelia Glaser and Yuliya Ilchuk, 2016

Stockholms universitet

странно что тебе здесь есть еще помнить

убирайся к черту в свою Россию

не склала екзамен з української ггг

jesteśmy w dupie kurwa mać

слова редуцируются до корней

гиперкоммуникация

гипокоммуникация

семантическая нагрузка суффикса ёк

фрикции города

фракции немотивированной агрессии

less heart

Stockholms universitet

мост разрабатывает голос
реве та стогне
то есть Днепр уже не реве та стогне
не бовкне не вякне

звуковая карта бита
превосходящими силами противника

the bridge develops a voice
roars and bellows
that is Dnieper no longer roars or bellows
will not babble, will not chatter

the sound card is defeated
by the superior forces of the enemy

Stockholms universitet

3.2 *Persha storinka zimy:* Translating the language of death

ти стоїш посеред геть чужого тобі міста
посеред найвідомішого його цвинтаря
читаєш написи польською
чуєш гомін польських туристів
гробовець гробовець гробовець
що шукають чиюсь смерть польською
ти шукаєш чиюсь смерть українською
тут би могло буть поховано твоїх родичів
якби їх не примусили стати луною
блукати Донбасом у пошуках смерті російською
щоби саме в цей час по той бік України
дівчинка з довгим чорним волоссям
ворушила губами перекладаючи мову смерті
шукала на цвинтарі написи про твою родину

you stand in the middle of a completely foreign city
in the middle of its most famous cemetery
you read the inscriptions in Polish
you hear the voices of Polish tourists
tombstone tombstone tombstone
they’re seeking someone’s death in Polish
you’re seeking someone’s death in Ukrainian
your relatives might’ve been buried here
if they hadn’t been forced to become echoes
to wander Donbas seeking death in Russian
so that all the while on the other side of Ukraine
a girl with long black hair
moves her lips translating the language of death
seeks inscriptions about your family
in the cemetery

Translated by Katherine E. Young, 2022

Stockholms universitet

тримати у роті голку мовчання
зшивати слова білими нитками
нітитися захлинаючись слиною

замість кричати харкати кров’ю
тамувати вільгу мови на язиці
дірявому як іржаве цебро

церувати придатні до вжитку речі
класти хрести на особливо хирі місця
як пов’язки на поранених у шпиталі

вчитися шукати коріння життя
яке ще не знає як йому називатись

to hold a needle of silence in your mouth
to stitch your words in white thread
to whimper while drowning in spit

to keep from screaming spitting blood
to hold the water of a language on your tongue
which leaks like a rusty bucket

to mend things that are still useful
to sew crosses on the really weak spots
like bandages on the wounded in a hospital

to learn to search for the roots of a life
that has yet to learn its name

Translated by Amelia Glaser and Yuliya Ilchuk, 2019

Stockholms universitet

пишу тобі з днів зими
коли скляна куля неба захищає нас
від усього лихого мов баня храму

час співати псалмів і козацьких пісень
час застібати ґудзики наших строїв
оборона завжди на часі

і молодий служка встає на світанку
аби пильнувати щоб іржавий цвях сонця
не пробив мармурове склепіння церкви небесної

проте віра його виявляється надто слабкою
небо береться тріщинами й б'ється на друзки
холод світла огортає людей в целофан меланхолії

час вчитися нових молитов
час складати поеми й балади
слово завжди на часі

надвечір небо вкривається скоринкою хмар як свіжа рана
і наші голови притрушує попелом першого снігу
і місцеві чоловіки жінки та діти заповнюють вулиці

і на білому ватмані землі пишуть богу листи
бог читає їх вголос сину щоночі
а Марія як звикла ще в початковій школі
дбайливо виправляє орфографічні та інші помилки

I write to you from winter days
when the snow globe sky protects us
from all evils like an onion dome

it is time to sing psalms and Cossack songs
it is time to button our uniforms
defense is always on time

and the young beadle rises at down
to make sure the rusty nail of a sun
doesn't pierce the holy church's marble vault

yet it turns out his faith is too weak
the sky cracks, shattering into tiny pieces
the cold light wraps the people in melancholy cellophane

it is time to learn new prayers
it is time to write poems and ballads
the word is always on time

at dusk the sky is covered with a scab of cloud like an open wound
and our heads are dusted with the ash of the first snow
and the local men women and children fill the streets

and they write letters to god on the earth's white canvas
god reads them aloud to his son every night
and Mary like back in primary school
carefully corrects their spelling and other mistakes

Translated by Amelia Glaser and Yuliya Ilchuk, 2019

Stockholms universitet

3.3 *Smikh zhasloi vatry: Finding home*

вісім років казати: в мене вдома війна
щоб нарешті прийняти: мій дім – це війна
її потяг повільний зі сходу на захід країни
у якому смерть життя перевозить

ніч заходить у землю судомами квітів змарнілих
і лягає в роти нам гнилими зубами мовчання
наша мова тепер – волонтерсько-біженський чат
у якому сирени співають пісень Одісею

наша пам'ять тепер – брудна вишиванка свободи
її довга хода від серця до серця

eight years of saying: there is war in my house
to finally accept: my house is war
it's a slow train cross-country east to west
where death transports life

night falls to the ground with the spasms of
wilted flowers
and lies down in our mouths with teeth
rotten from silence
now our language is volunteer-refugee chatter
where sirens sing songs to Odysseus

now our memory is freedom's stained vyshyvanka
her long walk from heart to heart

Translated by Amelia Glaser and Yuliya Ilchuk, 2019

Stockholms universitet

довга могильна яма на підборідді -

лише тінь від гібридної ідентичності

що на плечах лежить мов бетонні сади

the long burial pit on the chin

is merely a shadow of the hybrid identity

that rests on your shoulders like concrete gardens

Stockholms universitet

забуваю як думати рідною мовою
кажу – відійди від мене не знаю тебе

белькотіння твоє – мов хижий бур'ян –
вгризається в землю мою
червоним квітом війни

збіжжя пам’яті палає в горлянці

сила слів твоїх стає полем насилля
довгим мов відірваний річки рукав
у якому ховається смерть

бий мене по щоках – правій і лівій –
я не зможу пробачити дике мовчання твоє

вбивай в мене ікла свої – гострі як біль –
не дочекатись тобі мого крику

шахта дитинства більше не є укриттям
мовби шия зів’ялої квітки
стирчить між зубів історичних книжок

я зашиваю грубими нитками рота тобі
щоб говорити

щоб ніколи вже не говорити

I’m unlearning to think in my mother tongue
clear off I don’t know you

like an invasive weed your gibberish
gnaws away at my land
in this red blossomed War

granules of memory scorch my throat

your forceful words a long field of violence
like an amputated river arm
where death hides inside

slap my face left and right
I’ll never pardon your brutal silence

sharp pain your fangs sinking in me
will never make me shout

the mine-shaft of my childhood no longer gives shelter
it juts out between the teeth of history books
like the neck of some withered flower

I’ll stitch your mouth shut with coarse twine
so I can speak

so I’ll never speak again

Translated by Mark Wingrave, 2023

Stockholms universitet

створили з пісень про війну підпільну гуманітарку

вантажимо її у Європу Америку Індію та Китай

торуємо шовковий шлях великої української літератури

що везете братчики – питаються на кордонах –

мовчання вбране у кириличні літери

живий вогонь свічечок літери «ї»

нашу і вашу свободу лягати у землю любові

поламаними деревами довгої пам’яті

we've packed a contraband humanitarian aid kit of war songs

and shipped it to Europe America India and China

paving the silk road with great Ukrainian literature

what have you got there, brothers – they ask at the borders –

silence dressed up in cyrillic letters

the sacred fire of the candlelight letter "ї"

our and your freedom to rest in a land of love

like the broken trees of distant memory

Translated by Amelia Glaser and Yuliya Ilchuk, 2019

Stockholms universitet